

De SGA in 2011

Een evangelisch-gereformeerde gemeente in een grootstedelijk gebied

1. Inleiding

Wat willen we als gemeente? Het is goed om jezelf deze vraag te stellen. Als kerken in Nederland kijken we weinig vooruit, terwijl er genoeg redenen zijn om dat te doen. De aandacht van de apostel Paulus wordt evenals bij een hardloper maar door één ding in beslag genomen: hij heeft een doel voor ogen (Filippenzen 3: 13, NBV) 'ik beeld me niet in dat ik het al heb bereikt, maar één ding is zeker: ik vergeet wat achter me ligt en richt mij op wat voor me ligt'. En wat is dat? Ik zou dat willen omschrijven met: Ruim baan voor God, open naar elkaar, echt voor jezelf.

In dit stuk laten we zien dat we kerk willen zijn in evangelisch-gereformeerde zin. Eerst volgt er een omschrijving van de termen gereformeerd en evangelisch in historisch perspectief; dan een aantal specifieke gereformeerde en evangelische accenten en vervolgens een beschrijving van onze gemeente zoals die er in 2011 uit kan zien als zij zich ontwikkeld langs evangelisch-gereformeerde lijn.

2. Gereformeerd en evangelisch in de loop der eeuwen

Dit document gaat ervan uit dat gereformeerde en evangelische elementen in een gemeente elkaar versterken. Dat is geen vanzelfsprekende stellingname. Mede door de kleur en samenstelling van de SGA lijkt mij dit een gegeven. De combinatie van gereformeerde degelijkheid en evangelische bewogenheid lijkt mij als twee-componentenlijm voor een solide gemeentepan. Anders gezegd: de gereformeerde theologie heeft een schat aan kennis voortgebracht die vleugels krijgt door een evangelische bevlogenheid.

2.1. Gereformeerd

Als Gereformeerde kerken staan we in een rijke traditie, op veel wijzen en in veel documenten is Gods trouw en genade beleden. Steeds ook is het standpunt aangehangen dat elke tijd vraag om nieuwe antwoorden op de oude vragen (Ekklesia Reformata semper reformanda est). Ge-re-formeerd doelt hierbij op een her-vorming in bijbelse zin van de algemene christelijke kerk, die we geloven. Na de chaos in de Rooms Katholieke kerk gedurende de Middeleeuwen begint dit een veelbesproken thema te worden in de 12de/13de eeuw en krijgt het een concrete uitwerking in 1517 en de jaren daarna door Maarten Luther, Johannes Calvijn e.a.

Het geloof in de drie-enige God was door de oude kerk al verwoord in de drie algemene geloofsbelijdenissen. Sinds de reformatie komt daar voor Nederland de drie bijzondere geloofsbelijdenissen bij.

2.2. Evangelisch

Altijd heeft het Evangelie de identiteit van de gereformeerde kerk bepaald en kwam dit na de Reformatie vooral in het Duitse taalgebied ook in de naam tot uiting (Evangelische Kirche, Evangelisch-Lutherse kerk).

Een tweede impuls voor de benaming Evangelisch kwam op vanuit de zgn. *Evangelical Movement* binnen de Angelicaanse kerk (18^e/19^e eeuw) die een terugkeer beoogde naar het bijbelse christendom met nadruk op persoonlijke vroomheid, bijbellezen, gebed, kerkgang en het priesterschap van alle gelovigen.

Door de internationale jeugdbeweging (YfC, Navigators), de zendingsconferenties (Lausanne 1974), bijbelvertaalwerk (Wycliffe) en campagnes (b.v. van Billy Graham) kwamen dit soort invloeden in de loop van de 20ste eeuw naar Nederland en resulteerden in nieuwe organisaties (EO, EA), nieuwe liedbundels (EL, Opwekking) en nieuwe scholen (EH, Passie, EBS).

2.3. NGK – CGK

In ng-kring is de karakterisering evangelisch-gereformeerd al langer in gebruik. In het FD van 25 juli 2003 zegt de NG-predikant W.G. Rietkerk: 'In de Nederlands Gereformeerde kerken wordt het klassieke gereformeerde gecombineerd met een openheid voor evangelische inbreng. Het gereformeerde zit daarin dat we ons formeel beseren op de drie Formulieren van Eenheid, maar dan op een ontspannen wijze die het mogelijk maakt om vanuit de bijbel kritiek te hebben op die belijdenissen. Wat het evangelische betreft: al sinds ons ontstaan in 1967 hebben we open gestaan voor de toen opkomende evangelische beweging. In de ngk wordt geen wezenlijke kritiek gegeven op de Evangelische Omroep, de Evangelische Aliantie, Youth for Christ, e.d. Bij veel van dergelijke organisaties zitten Nederlands Gereformeerden op hoge posities.'

Veel van bovengenoemde opmerkingen gelden ook voor (een aanzienlijk deel van) de CGK. Minder dan binnen de NGK wordt hierover gesproken vanwege de interne verschillen. Evangelisch-gereformeerde gemeenten als Zwolle, Groningen en Arnhem (een samenwerkingsgemeente) hebben een voorbeeldfunctie voor heel wat CG-gemeenten.

3. Specifieke gereformeerde en evangelische accenten

Zonder nu volledig te willen zijn of uitreksels te willen geven van beeldbepalende documenten geef ik hier een aantal bijzondere accenten van beide richtingen.

3.1. Gereformeerd DNA

1. Van meet af aan hebben de reformatoren nadruk gelegd op de verwoording van het geloof. We geloven niet wat de kerk gelooft of wat de predikant gelooft, maar wat de bijbel ons zegt te geloven.
2. Het is belangrijk ons in de bijbel te verdiepen en goed studiemateriaal samen te stellen die de breedte (de bestaanstotaliteit: 'er is geen levensterrein waarvan Christus niet heeft gezegd 'mijn', A. Kuyper) en diepte (zondigheid en 'genadigheid') van het leven beslaan, om a.s. predikanten een goede opleiding aan te bieden.
3. God verbindt zich met mensen en roept hen tot geloof en bekering. Het teken van het horen bij God was in de oude uitdeling (van Gods genade) de besnijdenis, in de nieuwe 'uitgifte' de doop. In dit verbond(en-zijn) met God mogen ouders met hun kinderen in delen, ouderen en babi's.
4. Het werk van Christus Jezus is enig in zijn soort. Als Zoon van God kwam Hij naar deze aarde om plaatsvervangend te sterven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Hij is onze wijsheid, rechtvaardiging, heiliging en verlossing.
5. Als gevolg van dit werk is de heilige Geest uitgestort, waardoor de kerk ontstond. Kenmerkend voor die kerk is de bijbelse prediking, het toepassen van de doop en het vieren van het avondmaal. Plaatselijke gemeenten als onderdeel van Christus' wereldwijde lichaam worden geleid door gekozen ambtsdragers.
6. We verwachten van harte het terugkomen van Christus Jezus. Dit is tevens het einde van deze wereld en de tijd. Na het oordeel van elk persoon scheiden de wegen definitief in een zijn bij God (de hemel) en het zijn zonder God (de hel).

3.2. Evangelische accenten

1. Het aanbidden van God heeft een eigen, ruime plaats in de dienst. Door God te loven en te danken, te bidden en te belijden komt de gemeente voor Gods aangezicht, worden innerlijke weerstanden afgebroken en afstanden overbrugd.
2. Naast het samenkomen in de 'grote groep' is het goed in een kleine groep samen te komen. In zo'n groep kan persoonlijke zorg en aandacht gegeven en ontvangen worden, kunnen vragen over geloof en leven gesteld en beantwoord worden; is er plaats voor bidden en God loven, maar ook voor samen eten en dingen doen.
3. De opdracht om het Evangelie te delen met burens en vrienden is een uitdaging. We komen er niet door te zeggen: de kerkdeuren staan open. Persoonlijk en als gemeente willen we zoeken naar wegen en mogelijkheden om onze naasten te vertellen over Gods liefde voor ons.

4. Het werk van de heilige Geest krijgt ruim baan. Gods Woord roept ons op om vol te zijn met de Geest. Het is goed om studie te maken van de kracht, de vrucht en de gaven van de Geest. Dit zal om meer en meer brengen tot overgave aan God en verbondenheid met Christus Jezus.

4. Kernactiviteiten

Hoe kunnen we gemeente zijn naar Gods hart? Hoe kunnen we ons ontwikkelen langs evangelisch-gereformeerde lijn? Zoals gezegd willen we gereformeerde en evangelische elementen niet tegen elkaar uitspelen. Beide tradities bevatten waardevolle en bijbelse elementen. Centraal staat de vraag: Hoe kunnen we kerk en gelovigen zijn in de kracht van de heilige Geest? Hoe kunnen we als kerkenraad leiding geven aan de uitvoer van onze christelijke missie? Dat kan door ons te richten op onze kernactiviteiten. Deze zijn als volgt te omschrijven:

Samen God Aanbidden - Erediensten

God aanbidden helpt ons om ons op God te richten, om contact te hebben met ons hemelse 'commandocentrum'. Het brengt ons geestelijk en emotioneel in de juiste stemming om Gods woord te horen. Het breekt innerlijke weerstanden af en geeft ons verlangen om te luisteren naar onze Here Jezus en te doen wat Hij ons opdraagt ('Here, maak mij uw wegen bekend, leer mij uw paden', Psalm 25: 4).

In de zondagse diensten zijn we samen als gemeente om ons te laten vullen met Gods Geest, ons te richten op Jezus Christus, onze fouten te belijden en instructie te ontvangen. Hier is de plaats voor de oproep tot geloof en bekering. Diverse commissies helpen bij de vormgeving van de diensten.

Samen Gemeente-zijn in de Alexanderpolder - Gemeentelijk leven

God geeft ons in de gemeente aan elkaar om elkaar te helpen, om samen de problemen in het leven hanteerbaar te maken, om elkaar te bemoedigen, om het goed te hebben met elkaar ('Ziet hoe goed en hoe liefelijk is het, als broers (en zussen) ook tezamen wonen', Psalm 133: 1). De inlijving in de familie van God krijgt vorm in de doop en wordt telkens zichtbaar in de viering van het Avondmaal.

We geven zorg aan elkaar als leden van één lichaam met de inzet van de wijkteams. Verder kennen we binnen de SGA de Werkgroep Gemeentelijk Leven, die activiteiten organiseert. Je kunt ook denken aan het koffiedrinken na de morgendienst, aan wijkavonden.

Samen groeien - Kleine groepen

We leren in de kleine groep de waarheden van de bijbel ons eigen te maken en om die onder woorden te brengen, om te groeien in geloof en kennis en om je geloof onder woorden te brengen. ('Opdat u met de rechte kennis van zijn wil vervuld moogt worden, in alle wijsheid en geestelijk inzicht', Kolossenzen 1: 9). In deze groep kunnen we open spreken over problemen in geloof en leven, over zorgen naar lichaam en relaties. We kunnen voor elkaar bidden en voor elkaar klaarstaan.

De vormen hiervan zijn de catechisaties, bijbelkringen, bidstondgroep, clubs en J.V. Ook het werk van de Marriage Course, internet, valt hier te noemen.

Speuren naar het Goede voor de Ander - Diaconaat

We hebben van God allemaal gaven gekregen en mogen deze ontdekken en ontwikkelen. Juist als we deze gaan gebruiken zullen we Gods kracht in onze zwakheid ervaren en de vreugde om ons voor een ander in te zetten ('Maar in ootmoedigheid achte de een de ander uitnemender dan zichzelf; en ieder lette niet slechts op zijn eigen belang, maar ieder lette ook op dat van anderen', Filippenzen 2: 3, 4).

Dit werk gebeurt onder leiding van de diaconie, die eigen werk en werk buiten de gemeente support. Zij rusten de leden ook toe tot persoonlijk dienstbetoon. Werk dat we mee helpen uitvoeren is dat van de voedselbank en in Roemenië (Capusu Mic).

Stadsgenoten het Goede nieuws Aanreiken - Evangelisatie

We hebben een prachtige boodschap die we mogen delen met anderen. We mogen het licht van het Evangelie doorgeven aan anderen in onze omgeving, onze verantwoordelijkheid nemen voor de mensen die om ons heen leven ('Gij zijt het licht der wereld. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken.' Matteüs 5: 14 en 16)

Dit werk gebeurt onder leiding van de evangelisatie en zendingscommissie, voor het werk in eigen omgeving en in het buitenland. Zij rusten de leden toe tot evangelisatie in persoonlijke kring.

5: Visie: waar willen we over 5 jaar zijn?

Een visie is een plaatje van de toekomst. Laten we een voorstelling maken van waar we over een aantal jaren zijn als we onze missie bezig zijn uit te voeren. Omdat we in het bovengenoemde gesprek spraken over de middellange termijn wil ik proberen een periode van 5 jaar te voorzien (ik zeg vast dat ik bijziend bent, dat maakt het evaluatiegesprek over 5 jaar wat gemakkelijker). Uiteraard is het zo, dat een kerkenraad zich hierachter moet scharen: hier gaan we voor! en dat een kerkenraad deze visie zal moeten overdragen op de gemeente: dit is onze gezamenlijke klus!

- We zijn aangekomen in 2011 –

5.1. De grote groep

De recent ingevoerde verdubbeling van de morgendienst heeft nog wel wat haken en ogen. Voor de predikant betekent dit dat hij nu drie preken houdt: in de dienst om 11:15 en 14:00 uur houdt hij dezelfde preek, die passen binnen het maandthema; in de avonddienst ligt de nadruk op het leren en heeft een meer traditionele inslag.

Het zmt kon de verdubbeling van de hoofddienst goed meemaken. Het aantal teams was inmiddels al verdubbeld en een behoorlijke groep jongeren doet enthousiast mee. Door het gebruik van de beamer kunnen nieuwe liederen goed worden geïntroduceerd.

Voor de leiding van de bijbelklas was de verdubbeling behoorlijk wennen. Hier en daar is nog een plek in de leiding onopgevuld. Dit is mede te danken aan het feit, dat standaard naast een leidster nu ook een aspirant leidster wordt ingeroosterd. Dit om roulatie en uitbreiding in het team soepel op te vangen.

Ook de gebedsteams (van twee personen) die na de dienst actief zijn en waar opmerkelijk veel ouderen bij betrokken zijn wist de uitbreiding goed mee te maken.

Af en toe is er in de dienst gelegenheid voor het geven van een getuigenis.

Over het algemeen is de indruk dat de gemeente groeit in onderlinge gastvrijheid en in eensgezindheid om gemeente van Jezus Christus te zijn. De rand van de gemeente wordt dunner en de betrokkenheid vertoont een stijgende lijn.

De functie van de site is een blijvend punt van aandacht. Naast een wervende functie bedient de site ook de eigen leden. Preken kunnen via deze site in mp3-formaat worden beluisterd. De afstemming van diverse team vindt plaats via de site. Er wordt door het webteam nu nagedacht over een aanzuigende werking van de site op onze diensten.

5.2. De kleine groep

De doelstelling dat in 2011 70% van de gemeente meedraait in een kleine groep is niet gehaald. Maar met een krappe 65% is de kerkenraad toch tevreden. Dit is mede te danken aan de energieke inzet van Adriaan van Dienst die veel heeft gedaan aan toerusting van de kringleiders, het uitdragen van het kleine-groep concept en het oplossen van praktische hindernissen.

Het is een gouden greep gebleken om één vaste avond in de week te reserveren voor de kleine groepen. Hierdoor kunnen gemakkelijker dwarsverbindingen gelegd worden.

Het blijkt dat deze groepen een aardig deel van de persoonlijke zorgen bestrijden door de intensieve aandacht, onderling gebed en praktische hulp. Een reden hiervoor is dat

problemen eerder gesignaleerd worden in de kleine groep. Je kunt (en wilt!) je er niet verstoppertje voor elkaar. Hierdoor wordt de druk op het wijkteam verminderd. De levendigheid van een groep hangt voor een groot deel af van het leidersechtpaar/duo en/of hun assistent-echtpaar. Bij sommige groepen geeft dit echt zorg. Bemoedigend is dat diverse kleine groepen met overwegend oude leden goed draaien. Ze nemen een aanzienlijk deel van hun tijd samen voor gebed. De onderwerpen worden aangeleverd door de groepsleiders van de kleine groepen (gkg). Ook de groepen die gericht zijn op praktische hulp (voedselbank, Roemenië-hulp, zwervers in nood, geef computers een tweede leven) blijken goed te lopen. Naast handen uit de mouwen doen ze samen een korte bijbelstudie en houden ze een kringgebed.

5.3. Kerkenraad en wijkteams

De kerkenraad heeft haar moderamen-plus structuur vorig jaar tegen het licht gehouden. De opzet om de diverse taakgroepen meer verantwoordelijkheid te geven stimuleert het werk. Alleen die zaken die boven het taakveld uitstijgen komen aan bod in de kerkenraad (in moderamen-plus samenstelling), alsook de punten van budgettaire aard. De diverse coördinatoren van de taakgroepen ervoeren het als een behoorlijke belasting om naast leiding geven aan hun taakgroep ook het reguliere werk in de kerkenraad te doen. Deze verplichte combinatie is nu losgelaten. In elke taakgroep zit nu een gekozen ambtsdrager (die lid is van de kerkenraad). Deze mag coördinator zijn, maar het is niet verplicht. Het kerkenraadslid voor vooral verantwoordelijk voor de communicatie naar de kerkenraad (en de gemeente).

Het wijkteam richt zich meer op de 'gaten' die er zijn in het netwerk van de kleine groepen en op de bijzondere gevallen. Er wordt een profielschets opgesteld voor een 0,5 fte betaalde kracht voor het pastoraat om de coördinatie van het pastoraat meer vorm te geven, de toerusting van het team en een deel van het (bijzondere) bezoekwerk.

5.4. Jeugdwerk

In het jeugdwerk loopt het goed. De clubs en verenigingen vragen hun reguliere aandacht. De oudste groepen catechisanten die werken met de vorm 'meal & more' trekken aan qua opkomst. Deze zit nu bij de 75% (was 50% of minder). Verschillende leden van de gemeente helpen bij het bereiden van de maaltijd, zodat de meal-adressen ontlast worden. Ook bij de 10+-groepen blijkt er vraag naar het 'meal & more'-concept. De betaalde part-time kracht voor het jongerenwerk blijkt waardevol in het aansturen en uitbouwen van dit concept. Hij neemt een tweetal groepen voor zijn rekening en dat blijkt zijn maximum te zijn. We zoeken hoognodig een aantal 'gastadressen'.

Het toenemende aantal jongeren dat betrokken is bij een zmt, beamteam of plug&play-team mag bijzonder heten. Ook het web-team draait hoofdzakelijk op jongen 'gasten'.

5.5. Educatie

Aan het discipelschapsontwikkeltraject (DOT) moet nog behoorlijk gewerkt worden. De behoefte die er was om na een Alpha-cursus verder te komen in geloofskennis is uitgebreid met een Beta- en Gamma-cursus. De vorm (6 modules van 3 donderdagavonden incl. maaltijd) blijkt te voldoen. Het hele traject (incl. Alpha) beslaat 2 jaar. Elk half jaar start een nieuwe cyclus.

Het werk van de Marriage Course loopt nog steeds goed. Zowel voor echtparen in als voor buiten de gemeente blijkt deze huwelijks-apk geen overbodige luxe.

Dit jaar start de cursus 'Op-voed-gave'. Er was vraag naar hulp bij de opvoeding van de kinderen in algemene zin en bij de geloofsopvoeding.

Voor de tweede keer in twee jaar is er een gemeente-conferentie gehouden in samenwerking met landelijk bekende sprekers. Het aantal deelnemers bleef iets onder de verwachting. Maar deze conferentie gaat al een beetje bij onze gemeente horen.

5.6. Diaconaat

Naast het reguliere werk in de dienst, verzorgen de diakenen regelmatig een toelichting op de collecte. Waar gaat het geld naar toe? Daarnaast stimuleren zij het inventariseren en inzetten van de gave in de gemeente.

5.7. Evangelisatie

Onze gemeente presenteert zichzelf via betaalde advertenties in het huis-aan-huisblad 'Prins Alexander'. In de advertenties staan de thema's voor de komende zondag en een uitnodiging.

Vooraf worden de eigen leden gestimuleerd via het programma 'Laat je hart spreken' hoe je vrienden kunt vertellen over dat wat je ten diepste drijft en hoe je dit kort en goed onder woorden brengt.

Free Entrance heeft de laatste tijd een behoorlijke groei meegemaakt en staat steviger in de schoenen.

De Alphacursus is niet meer weg te denken uit onze gemeente. In de voorjaars- en najaarscyclus krijgen samen zo'n 80 cursisten de *basics* van het christelijke geloof uitgelegd. Een groot deel stroomt deels via een Betacursus, deels via de eigen kleine groepen door in het gemeentelijk leven.

Jaarlijks hebben we twee of drie brug-evenementen waarvoor je bij uitstek geïnteresseerden kunt uitnodigen. Maar het blijkt dat onze morgendiensten niet meer zo'n hoge barrière hebben om gasten hier naartoe mee te nemen.

Het Vakantie Bijbel Feest mag zich in een groeiende belangstelling verheugen. Hierdoor worden met name jonge gezinnen uit de omgeving van de kerk met onze gemeente in aanraking gebracht.

Namens de kerkenraad van de SGA,
Bas van Ieperen en Erjan van der Linde

- April 2006 -